

Kas var kaitēt bērna uzvedībai?

VBTAI rīcībā ir informācija, ka Latvijā arvien atpazīstamākas kļūst kustības, kuru mērķis ir vairot un pastiprināt bērnos pašnāvības domas un provocēt autoagresīvu jeb paškaitējošu uzvedību. Kustības bērnu vidū kļūst aktuālas, jo piedāvā iespēju apvienoties tiem bērniem, kuri ikdienā jūtas atstumti, vientuļi, vēlas piederēt kādai grupai vai vēlas iegūt atzinību un pozitīvu novērtējumu.

Iesaistoties kādā no šīm kustībām, bērns saņem virkni uzdevumu, kuru mērķis ir bērnu mudināt darīt sev pāri, kontaktēties tikai ar līdzīgi domājošiem vienaudžiem, atsvešināties no tuvākajiem cilvēkiem un realitātes kopumā. Kustības veidotā spēle tiek izplatīta ar sociālo tīklu palīdzību. Piesakoties spēles grupā, spēles administratori (nezināmi cilvēki) katru dienu ilgstošā laika periodā bērniem, kuri iesaistījušies kustībā, nosūta uzdevumus, kas saistīti ar sevis ievainošanu un suicidālu domu pastiprināšanu. Uzdevumi bērniem un pusaudžiem tiek sūtīti vēlu naktī vai agrā rītā. Ilgstoši traucēts miegs bērniem un pusaudžiem var izraisīt analītisko spēju pazemināšanos, kā arī palielināt psiholoģisko spriedzi. Spēles uzdevumi ir kontrolējoši, spēles administratori komunikācijā ar bērniem un pusaudžiem izmanto psiholoģisku un manipulatīvu ietekmēšanu.

VBTAI aicina izglītības iestādes par šīm kustībām un to mērķiem informēt vecākus, izmantojot saziņu e-klasē vai aicinot uz klātienes tikšanos. Vecākiem ir nozīmīgi runāt ar bērniem, pusaudžiem skaidrot, ka spēle tiek izmantota ļaunprātīgā veidā, lai manipulētu un nodarītu pāri. Līdzīgi, stāstot par spēles ļaunprātīgo, manipulējošo iedarbību skolēniem, skolotājiem vajadzētu izvairīties no kustību nosaukumu izmantošanas, jo tā var izraisīt pastiprinātu interesi par spēli. VBTAI aicina klases audzinātāju stundās izmantot materiālus par drošu interneta lietošanu, kas pieejami www.drossinternets.lv, kā arī VBTAI mājaslapā pieejamos video par interneta drošību www.bti.gov.lv. Tāpat izglītības iestādes aicinām informēt bērnus un pusaudžus par iespēju meklēt palīdzību un psiholoģisko atbalstu Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunī 116111.

Gadījumos, kad bērna izturēšanās skolā kļūst neierasta, piemēram, bērns ir noslēgtāks, mazāk runīgs, pārlietu miegains, netipiski mierīgs, noskumis vai netipiski agresīvs – jāpievērš uzmanība izmaiņām un par tām jāinformē vecāki. Ja radušās pamatotas aizdomas, ka kāds no bērniem iesaistīts kādā no šīm nelegālajām kustībām, nekavējoties jāsniedz informācija vecākiem, kā arī Valsts policijai. Ja bērns apdraud savu vai citu bērnu veselību vai dzīvību skolā, jāinformē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests. Jautājumu gadījumā Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunī 116111 var vērsties arī vecāki un skolas personāls.

Katra no šīm kustībām var mudināt bērnu veikt pašnāvību – vienīgi ātra un strukturēta rīcība var novērst letālas sekas, tādēļ VBTAI lūdz rīkoties nekavējoties.

Informāciju apkopoja Dagdas novada IKSN vadītāja